

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ จำนวน ๒ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. พรพรม (*Mitrephora keithii* x *alba*) พันธุ์ พรหม วว. 9 (Phrom TISTR 9)
๒. พรพรมรักษา (*Mitrephora keithii* x *tomentosa*) พันธุ์ พรหม วว. 10 (Phrom TISTR 10)

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางสาวเสริมสุข สลักเพชร)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

พรพรม (*Mitrephora keithii* x *alba*)

พันธุ์ พรหม วว. 9 (Phrom TISTR 9)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
ที่อยู่ 35 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12120
โทรศัพท์ 02 5779000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พรพรม (*Mitrephora keithii* x *alba*) เป็นลูกผสมของพืชสกุลมหาพรหม ที่เกิดจากการผสมข้ามชนิด ระหว่าง กลาย (*Mitrephora keithii* Ridl.) (แม่พันธุ์) และพรหมขาว (*Mitrephora alba* Ridl.) (พ่อพันธุ์) พัฒนาพันธุ์โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เริ่มคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ และพ่อพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 และดำเนินการผสมในปี พ.ศ. 2557 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะได้จำนวนต้นกล้า 2 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2559 จากนั้นจึงปลูกทดสอบการเจริญเติบโต และตรวจสอบระยะเวลาการออกดอก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 – 2561 ในปี พ.ศ. 2560 ขยายพันธุ์โดยวิธีการต่อกิ่งลูกผสมดังกล่าว ณ ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดยมี ดร. อนันต์ พิริยะภัทรกิจ สังกัดศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย พรพรม ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mitrephora keithii* x *alba* วงศ์ Annonaceae
ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก

ราก ระบบรากแก้ว (tap root) มีลักษณะช่วงโคนโตแล้วเรียวเล็กลงจนถึงปลาย และมีรากแขนง (lateral root) รากอ่อนสีน้ำตาลอ่อน รากแก่สีน้ำตาลเข้ม

ต้น ความสูงของลำต้น 50 – 80 เซนติเมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลอ่อน ผิวเรียบ

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปใบหอก (lanceolate) กว้าง 1.5 – 2.0 เซนติเมตร ยาว 2.5 – 3.5 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acuminate) ขอบใบเรียบ (entire) ผิวใบเรียบ เป็นมันทั้งสองด้าน สีเขียว แผ่นใบบาง เส้นใบเด่นชัด

ดอก ดอกเดี่ยว ลักษณะค่อนข้างกลม ดอกบานเต็มที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก 1.5 – 2.0 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) จำนวน 3 กลีบ กลีบดอกชั้นนอก (outer petals) สีเหลืองอ่อน จำนวน 3 กลีบ กว้าง 0.7 – 1.5 เซนติเมตร ยาว 1.2 – 1.5 เซนติเมตร กลีบดอกชั้นใน (inner petals) สีเหลืองอ่อน จำนวน 3 กลีบ ฐานดอก (torus) สีเหลืองอ่อน บริเวณปลายกลีบโค้งติดกันสีชมพูอ่อน กว้าง 0.5 – 1.0 เซนติเมตร ยาว 1.2 – 1.5 เซนติเมตร ดอกมีกลิ่นหอมเล็กน้อย เกสรเพศผู้ (stamen) จำนวน 75 - 85 อัน ยาว 1.0 – 1.2 มิลลิเมตร บริเวณกลางดอกไม่ปรากฏเกสรเพศเมีย (pistil) (ดอกเป็นหมัน)

ผล ไม่สามารถติดผลได้ เนื่องจากดอกไม่ปรากฏเกสรเพศเมีย (ดอกเป็นหมัน)

พรพรหม พันธุ์ พรหม วว. 9 (Phrom TISTR 9)

พรหมรักษา (*Mitrephora keithii* x *tomentosa*)

พันธุ์ พรหม วว. 10 (Phrom TISTR 10)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
 ที่อยู่ 35 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12120
 โทรศัพท์ 02 5779000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พรหมรักษา (*Mitrephora keithii* x *tomentosa*) เป็นลูกผสมของพืชสกุลมหาพรหมที่เกิดจากการผสมข้ามชนิด ระหว่าง กลาย (*Mitrephora keithii* Ridl.) (แม่พันธุ์) และมะปวน (*Mitrephora tomentosa* Hook. f. & Thomson) (พ่อพันธุ์) พัฒนาพันธุ์โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เริ่มคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ และพ่อพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 และดำเนินการผสมในปี พ.ศ. 2556 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นกล้า 10 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2559 และคัดเลือกลักษณะดอกที่มีความโดดเด่น จากนั้นจึงปลูกทดสอบการเจริญเติบโต และตรวจสอบระยะเวลาการออกดอก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 – 2561 ในปี พ.ศ. 2560 ขยายพันธุ์โดยวิธีการต่อกิ่งลูกผสมดังกล่าว ณ ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดยมี ดร. อนันต์ พิริยะภัทรกิจ สังกัดศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย พรหมรักษา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mitrephora keithii* x *tomentosa* วงศ์ Annonaceae
 ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก

ราก ระบบรากแก้ว (tap root) มีลักษณะช่วงโคนโตแล้วเรียวเล็กลงจนถึงปลาย และมีรากแขนง (lateral root) รากอ่อนสีน้ำตาลอ่อน รากแก่สีน้ำตาลเข้ม

ต้น ความสูงของลำต้น 2 เมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลอ่อน ผิวเรียบ

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปใบหอก (lanceolate) กว้าง 5 – 6 เซนติเมตร ยาว 11 – 13 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acuminate) ขอบใบเรียบ (entire) ผิวใบเรียบเป็นมันทั้งสองด้าน สีเขียวเข้ม แผ่นใบบาง มีขนอ่อนบริเวณปลายยอด และมีกลิ่นฉุน

ดอก ดอกเดี่ยว ดอกบานเต็มที่ขนาดมีเส้นผ่านศูนย์กลางดอก 2 – 4 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) จำนวน 3 กลีบ กลีบดอกชั้นนอก (outer petals) สีเหลืองอ่อน เมื่อบานเต็มที่ จะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองเข้มถึงส้ม ปลายกลีบโค้งออก จำนวน 3 กลีบ กว้าง 1.5 - 2 เซนติเมตร ยาว 2 - 3 เซนติเมตร กลีบดอกชั้นใน (inner petals) สีเหลือง ปลายกลีบส้ม เมื่อบานเต็มที่ จะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองถึงส้ม จำนวน 3 กลีบ ฐานดอก (torus) สีเหลือง บริเวณปลายกลีบโค้งติดกันลักษณะแหลม ขนาดความกว้าง 1.3 – 1.5 เซนติเมตร ความยาว 1.7 – 2.5 เซนติเมตร ดอกมีกลิ่นหอมเล็กน้อย เกสรเพศผู้ (stamen) จำนวน 95 - 100 อัน ขนาดความยาว 1.5 – 2.0 มิลลิเมตร บริเวณกลางดอกมีเกสรเพศเมีย (pistil) ลักษณะเป็นแท่ง

มีขนปกคลุม จำนวน 7 – 9 อัน ยาว 1.5 – 2.0 มิลลิเมตร ปลายยอดของเกสรเพศเมียมีตุ่ม (capitate) สีเหลืองใสเพื่อจับละอองเรณู (pollen)

ผล

ผลกลุ่ม (aggregate) มีผลย่อย 3 – 5 ผล สีเขียว เมื่อผลแก่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2 – 4 เซนติเมตร เมล็ดสีน้ำตาลอ่อน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.4 – 0.6 เซนติเมตร

พรหมรักษา พันธุ์ พรหม วว. 10 (Phrom TISTR 10)